

מסייעות לרצח

רכב גנוב מהווה מרכיב חיוני בשורה של פעולות טרור. אבל כוחות הביטחון מטפלים במכת הגניבות כאילו לא מדובר בסיכון ביטחוני מובהק

שיש למחבלים תכנון ארוך טווח שבמסגרתו משמשת המכונית הישראלית הגנובה מרכיב מרכזי.

מכוניות ישראליות נגנבות ומוחזקות בידי מחבלים במשך שבועות ואף חודשים עד ש"צצה החודמנות" לבצע מעשה חטיפה, להציב מכונית תופת או לבצע פעולות טרור אחרות. המשטרה וכוחות הביטחון – או שאינם מסוגלים למנוע תופעה זו או שאינם מבינים את חומרתה, די להזכיר את הרצח האחרון שבוצע באמצעות מכונית, שבהתאם לפרסומים בעיתונות נגנבה לפני כחודש. אפשר אפוא שהמחבלים הצליחו לצבור "מלאי" של מכוניות גנובות העשויות לשמש אותם בעתיד. זוהי תופעה שקשה להשלים עימה.

מדינת ישראל היא בעלת שטח מצומצם, ומספרם של כבישי הגישה לשטחים (ובעיקר לרצועת עזה) מוגבל. בני סיבות אלה, הדעת נותנת שביתן, במאמץ סביר, לגלות כלי רכב שנגנב תוך זמן לא רב. ניתן גם לחשוב על פיתרונות טכנולוגיים שיאפשרו איתור מהיר של כלי רכב גנובים. מכל מקום, קשה להשלים עם העורדה שאלפי מכוניות גנב בות נעות בכבישים כמעט באין מפריע, ואף עוכרות בצורה חופשית, הלךך וחזור, בין ישראל לבין השטחים.

הרושם הברור הוא שהמשטרה וכוחות הביטחון אינם מקדישים מאמץ ראוי לנושא, וכנראה לא עמדו על כך שהמלחמה בטרור (ואף בפשיעה מסוגים אחרים) מחייבת להעניק למאבק בגניבת כלי רכב עדיפות ראשונה במעלה.

הכותב הוא דיקאן ביחידים למשפטים, המכללה למינהל

שוב נרצחו שני חיילי מילואים ברצועת עזה, שוב השתמשו מחבלים במכונית ישראלית גנובה לביצוע זממם, ועדיין מתגלה אוזלת יד בטיפול בתופעת הגניבה ההמונית של כלי רכב בישראל.

בישראל נגנבות אלפי מכוניות מדי שנה. ליברליזציה בתנועה בין השטחים לישראל מחמירה את התופעה. מכיוון שמחירה של מכונית מסתכם בעשרות אלפי שקלים, הנזק השנתי עלול להגיע למאות מיליוני שקלים. לכך מצטרפים נזקים נוספים: חברות הביטוח, בניסיון הנואש להיאבק במכת הגניבות, דורשות מבעלי הרכב להתקין אמצעי מיגון שמחירים מאות שקלים ופעמים אף למעלה מזה – הרצאה שנתיית המסתכמת אף היא בעשרות מיליוני שקלים – אבל ללא הועיל. המחבלים והעבריינים מתגברים על אמצעי המיגון ומכת הגניבות נמשכת כמעט באין מפריע.

אולם הנזק הכלכלי הכבד משקף רק חלק מהבעיה. רכב גנוב מהווה מרכיב חיוני בשורה של עבירות פליליות ופער לוח טרור. הטעם ברור. העברייני או המחבל, אף אם הוא בעל מכונית, יימנע מלהשתמש ברכבו כאשר הרכב עלול לחשוף את זהותו או את זהות שותפיו. אין אפוא תימה שעבירות דוגמת שוד ואף פריצה מבוצעות לא אחת ברכב גנוב. הדברים נכונים ביתר שאת לגבי פעולות טרור. מכת גניבות תופת הן כמעט ללא יוצא מן הכלל מכוניות גנובות. חטיפות חיילים ואזרחים נעשות אף הן באופן שיטתי תוך שימוש במכוניות ישראליות גנובות. יתירה מואת, מסתבר